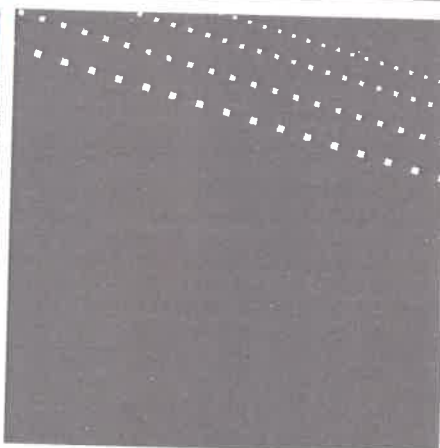

Avsiktsförklaring om stöd och samarbete mellan Migrationsverket och Svenska Röda Korset

AVSIKTSFÖRKLARING OM STÖD OCH SAMARBETE

År 2015 träffades en överenskommelse mellan Migrationsverket och Svenska Röda Korset – *Avsiktsförklaring om utveckling av samverkan mellan Migrationsverket och Svenska Röda Korset*. Den syftade till att utveckla samarbetet i gemensamma frågor relaterade till människor som söker skydd i Sverige, bland annat rörande lokala samhällets beredskap och förmåga att bidra till ett humant mottagande, asyl- och familjeåterföreningsprocessen, hälsa och sociala frågor.

Parterna är överens om att med utgångspunkt i överenskommelsen från 2015 nu anta en förnyad och utvecklad avsiktsförklaring, med syfte att parterna ska dela nulägesanalyser och information om aktuella frågor samt identifiera gemensamma utmaningar.

Avsiktsförklaringen kommer att kompletteras med inriktningar per samarbetsområde där gemensamma insatser, tidsplaner och ansvar kan definieras.

Svenska Röda Korset och Migrationsverket är överens om att fortsätta samarbeta samt utveckla formerna för stöd och samarbete inom följande åtta områden:

1. Utbildning och erfarenhetsutbyte

Svenska Röda Korset kan bistå Migrationsverket med kunskap när det gäller möjligheten till behandling och genomförande av tortyrskadeutredningar enligt Istanbulprotokollet, samt allmän kunskap om traumatiserade personers förutsättningar. Även andra frågor kring bland annat genus, barnperspektiv och kvinnor i asylprocessen kan komma att vara föremål för gemensamma initiativ.

Migrationsverket kommer från och med den 1 januari 2020 ha ansvar för migrationsverksamheten vid Sveriges utlandsbeskickningar. Med anledning av detta kan parterna identifiera områden som kan bli föremål för ömsesidiga insatser eller erfarenhetsutbyten.

2. Mottagande av asylsökande

Migrationsverket åtar sig att kontinuerligt förmedla information om strategiska frågor som rör mottagandet av asylsökande för att ge Svenska Röda Korset möjlighet att bidra till utveckling i frågor som till exempel rör asylsökandes boende samt att förmedla lokala kontaktpersoner inom mottagningsverksamheten.

3. Samhällsinformation

Migrationsverket och Svenska Röda Korset avser att arbeta med frågan om samarbete när det gäller samhällsinformation till asylsökande. Svenska Röda Korset har idag en stor mängd verksamheter som bidrar till att öka målgruppens kunskap om det svenska samhället. Exempel på sådana verksamheter är språkcaféer, migrationsrådgivning, samhällsinformation samt uppsökande verksamheter. Vissa av de verksamheterna sker inom ramen för arbetet med tidiga insatser som samordnas av länsstyrelserna. Migrationsverket och Svenska Röda Korset avser samarbeta för att information om samhället ska nå fler människor i asylprocessen. Detta kan exempelvis ske genom hänvisning till befintliga verksamheter, gemensamma informationsinsatser i samband med förändrad lagstiftning samt andra gemensamt överenskomna insatser för förbättrad informationsdelning.

4. Återvändande

Migrationsverket och Svenska Röda Korset har en dialog om förvar och återvändande på operativ nivå. Syftet är att utbyta information och samverka kring konkreta frågor. Svenska Röda Korset är medlem i Migrationsverkets rådgivande forum för uppdraget för oberoende övervakning av tvångsvist återvändande.

5. Vidarebosättning

Migrationsverket och Svenska Röda Korset avser att undersöka möjligheterna till samarbete inom ramen för arbetet med vidarebosättning. Det kan bland annat gälla följande områden:

- Utbildning för personal som arbetar med kvotuttagning för att tidigt kunna identifiera personer som utsatts för tortyr eller trauma
- Utveckling av förberedande insatser inför ankomst till Sverige
- Tidiga insatser lokalt, efter ankomst till Sverige

6. Restoring family links

Migrationsverket och Svenska Röda Korset avser att utveckla dialogen vad gäller Svenska Röda Korsets arbete och mandat kring efterforskning av saknade anhöriga i syfte att förbättra den ömsesidiga förståelsen och kvaliteten i arbetet.

7. Förvar

Inom förvarsområdet finns sedan tidigare en särskild överenskommelse kring besök och rapportering (se bilaga 2) och en väl fungerande dialog är upprättad. Överenskommelsen innebär övergripande att Svenska Röda Korset får genomföra regelbundna besök för kontakt med förvarstagna på Migrationsverkets förvar.

8. SÖM-projektet

Svenska Röda Korset deltar som sekundär aktör (krisberedskapspartner) i SÖM-projektet som Migrationsverket driver genom finansiering från Myndigheten för samhällsskydd och beredskap.

LÖPANDE DIALOG OCH UPPFÖLJNING

Formerna för samarbetet mellan Migrationsverket och Svenska Röda Korset behöver utvecklas vidare i en särskild dialog. Avsiktsförklaringen följs upp genom ett årligt möte mellan Migrationsverkets generaldirektör och Svenska Röda Korsets generalsekreterare.

Därutöver sker möten på nationell nivå tre gånger per år mellan kontaktpersoner inom de olika samarbetsområdena. Dessa möten har även till syfte att dela nulägesanalyser och information om aktuella frågor samt diskutera eventuella konsekvenser för individer eller grupper.

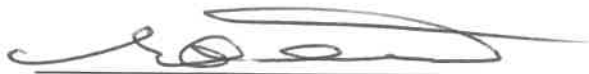
ÄNDRINGAR OCH TILLÄGG

Eventuella ändringar eller tillägg till denna avsiktsförklaring ska göras i skriftlig överenskommelse mellan parterna och undertecknas av behöriga personer vid Svenska Röda Korset respektive Migrationsverket.

ALLMÄNNA VILLKOR

Överenskommelsen träder ikraft den dag den signeras, och avslutas genom att en av parterna skriftligt meddelar den andra parten om detta.

SVENSKA RÖDA KORSET

Martin Ärnlov
Generalsekreterare

MIGRATIONSVERKET

Mikael Ribbenvik
Generaldirektör

=====
Stockholm 2019-12-03

=====
Stockholm 2019-12-03

Denna överenskommelse har upprättats i två likalydande exemplar varav Svenska Röda Korset och Migrationsverket har tagit varsitt.

Migrationsverkets diarienummer: 3.2.6-2019-42329

BILAGOR

1. Kontaktpersoner och meddelande
2. Överenskommelse mellan Migrationsverket och Svenska Röda Korset avseende förvar

BILAGA 1

KONTAKTPERSONER OCH MEDDELANDE

Parterna utser följande kontaktpersoner för informationsutbyte och andra praktiska frågor på nationell nivå.

SVENSKA RÖDA KORSET

Alexandra Segenstedt
Senior policyrådgivare migration

E-post:
alexandra.segenstedt@redcross.se

Telefon:
08-452 47 07

MIGRATIONSVERKET

Veronika Lindstrand Kant
Chef nationella samordningsavdelningen

E-post:
veronika.lindstrand.kant@migrationsverket.se

Telefon:
010-485 45 49

Överenskommelse mellan Migrationsverket och Svenska Röda Korset

Avtalsparter: Migrationsverket och Svenska Röda Korset

Mot bakgrund av att Migrationsverket ansvarar för behandlingen av personer som frihetsberövas enligt Utlänningslagen och placeras i förvar¹;

mot bakgrund av Svenska Röda Korsets arbete för att förhindra och lindra mänskligt lidande i världen utifrån rödakors- och rödahalvmånerörelsens grundprinciper: humanitet, självständighet, oberoende, neutralitet, frivillighet, universalitet, och enhet;

mot bakgrund av att Svenska Röda Korset bedriver verksamhet för att stödja särskilt utsatta grupper såsom asylsökande och frihetsberövade²;

mot bakgrund av att regering och riksdag i olika sammanhang och sedan årtionden har framhållit värdet av frivilligorganisationernas och samfundens insatser och att deras erfarenhet och engagemang är viktiga att ta tillvara³;

har Svenska Röda Korset och Migrationsverket träffat följande överenskommelse:

Svenska Röda Korset får genomföra regelbundna besök på Migrationsverkets förvar i enlighet med rödakors- och rödahalvmånerörelsens internationella modell för besök och rapportering vid förvar. Frivilliga från Röda Korset har regelbundet besökt de människor som frihetsberövats på Migrationsverkets förvar i Sverige sedan 1997. Dessa förvarsfrivilliga är särskilt utvalda och utbildade för uppdraget. De leds och stöds av tjänstemän vid Svenska Röda Korsets kontor. Besökens huvudsyfte är att erbjuda medmänskligt stöd, samtal och aktiviteter för att motverka isolering och lindra effekterna av vistelsen vid förvaret. Vid besök kan SRK även uppmärksamma behov av stöd i det enskilda ärendet och då hänvisa förvarstagna till berörda SRK:s rådgivare. Besöken omfattar även att påpeka brister för Migrationsverket i behandlingen av förvarstagna, i syfte att bidra till att de förvarstagnas rättigheter och skydd säkerställs. Sådana eventuella observationer, och förslag på åtgärder, förs fram genom en konfidentiell dialog mellan Svenska Röda Korset och det enskilda förvaret och/eller Migrationsverket centralt.

Besöken sker med utgångspunkt i respekt för de förvarstagna och samtalen mellan förvarstagna och Svenska Röda Korset är konfidentiella.

---

¹ En utlänning som är förvarstagen kan dock placeras i en kriminalvårdsanstalt, ett häkte eller en polisarrest enligt 10 kap. 20 § UtIL.

² Svenska Röda korset har en s.k. stödjande funktion till de svenska myndigheterna inom det humanitära området

³ Prop. 1996/97:147, *Ändring i utlänningslagens förvarsbestämmelser*. Kapitel 9: Frivilligorganisationer och samfund.

Överenskommelsen träder i kraft vid signering, och avslutas genom att Migrationsverket eller Svenska Röda Korset skriftligt meddelar den andra parten. Ändringar och tillägg i överenskommelsen eller dess annex görs i skriftlig form och föregås av samtal mellan Migrationsverket och Svenska Röda Korset.

1 Syfte

1.1. Avtalets syfte är att beskriva villkoren för Svenska Röda Korsets besöksverksamhet på förvaret.

2 Definitioner

Förvarstagna: Med förvarstagna menas här personer som är frihetsberövade enligt Utlänningslagens bestämmelser.

Förvarsfrivillig: Med förvarsfrivillig menas Svenska Röda Korsets frivilliga som besöker de olika förvaren i Sverige i syfte att ge medmänskligt stöd. Med frivillig menas personer som tillfälligt eller regelbundet utför oavlönade uppdrag organiserade av kretsar eller tjänstemän inom Svenska Röda Korset.

3 SRK:s modell för besök och rapportering

3.1 SRK:s frivilliga besöker förvaren regelbundet. Besök och rapportering sker av frivilliga och tjänstemän inom SRK:s förvarsbesöksverksamhet.

3.2 Samtalen mellan förvarstagna och Svensk Röda korset samt rapporteringen inom verksamheten är konfidentiella.

3.3 Migrationsverkets personal är informerad om SRK:s besök och syftet med dessa.

3.4 Efter varje besök lämnar SRK observationer och rekommendationer muntligt till personalen på förvaren.

3.5 Regelbundna möten sker med ledningen för respektive förvar för att lyfta observationer och rekommendationer utifrån rapporteringen.

3.6 Regelbundna möten sker med Migrationsverkets centrala ledning.

3.7 SRK presenterar en årlig rapport till Migrationsverkets ledning med observationer och rekommendationer kring förvartagnas situation.

4 Besök

4.1 Tider för Röda korsets besök ska finnas anslagna på respektive förvar.

4.2 SRK ska ges möjlighet att samtala enskilt med alla förvarstagna, förutsatt att de lämnar sitt samtycke till ett sådant samtal och att samtalet kan ske under säkra och trygga förhållanden.

4.3 SRK ska ges tillträde till alla utrymmen på förvaret som de förvarstagna vistas i. Tillträde till de förvarstagnas sovrum och/eller avskiljningsrum sker med samtycke från de boende. Personal på förvaret ska finnas tillgängliga för inledande informationssamtal i början av besöken, under besöket för att svara på eventuella frågor och medverka vid ett avslutandesamtal kring de observationer och rekommendationer som SRK lämnar.

4.4 SRK ska också ges möjlighet att vid behov samtala med personal vid besöken.

4.5 SRK:s representanter ska kunna identifiera sig vid besök.

5 Rapport

- 5.1 I den årliga rapporten ska eventuella brister i efterlevnaden av förvarstagnas rättigheter och skydd identifieras. Rapporten kan också innehålla rekommendationer angående sådana brister och lyfta fram exempel på förbättringar som har skett. Rapporten ska även innehålla en redovisning av SRK:s aktiviteter på förvaret.
- 5.2 Rapporten presenteras till Migrationsverkets centrala ledning och ett möte mellan representanter för avtalsparterna sker i samband med detta.
- 5.3 Slutsatser och rekommendationer från rapporten kan även användas i Svenska Röda Korsets dialog med regeringen och i övrigt.

6 Allmänna villkor

- 6.1 Avtalet träder ikraft den dag det signeras, och avslutas genom att en av parterna skriftligt meddelar den andra parten om detta.
- 6.2 Ändringar och tillägg i avtalet kan göras i skriftlig överenskommelse mellan avtalsparterna.

Mikael Ribbenvik
Generaldirektör Migrationsverket

Anders Danielsson
Generalsekreterare Svenska Röda Korset

7. Bilaga

Svenska Röda Korsets modell om besök och rapportering inom förvar

Svenska Röda Korset är en del av den internationella rödakors- och rödahalvmånerörelsen som under lång tid arbetat för att förbättra förhållandena för människor som frihetsberövats. Runt om i världen besöker representanter från rödakorsrörelsen, både Internationella Rödakorskommittén (ICRC) och nationella föreningar, personer som har frihetsberövats. Metoden för besöken bygger på rörelsens grundprinciper och grundar sig på neutralitet och opartiskhet samt sker oftast i konfidentiell dialog med berörda myndigheter.

SRK:s regelbundna besök sedan 1997 ger organisationen en unik bild av situationen på förvaren. Det är många förvarstagna som känner till Röda Korset från sina hemländer och som känner förtroende för organisationen. Detta gör att de förvarstagna kan ha lättare att berätta för SRK – en opartisk, neutral och oberoende aktör som gör organisationen lämplig för uppgiften – hur de upplever situationen inom förvaret och förhållandena där.

Huvudinriktningen på Svenska Röda Korsets besöksverksamhet på förvaren är att erbjuda medmänskligt stöd för att motverka isolering och lindra effekterna av vistelsen vid förvaret, men den omfattar även uppgiften att lyfta och påpeka brister i behandlingen av förvarstagna. Om besöksgrupperna uppmärksammar brister i efterlevnaden av förvarstagnas mänskliga rättigheter, t ex rätten till hälsa, förs detta in i rapporteringen som organisationen använder för att påverka ansvariga myndigheter. Rapporteringen ger en möjlighet att föra en meningsfull dialog med myndigheterna och kunna påverka reglerna och behandlingen för förvarstagande i en humanitär riktning.